

Παρωδία εκλογών στην Αλγερία

Σανίδα σωτηρίας η όξυνση της διεθνοποιημένης σύρραξης στη γειτονική Λιβύη;

του **Ερρίκου Φινάλη***

Ούτε μια λαθροχειρία της προκοπής δεν κατάφερε το διεφθαρμένο και υποστηριζόμενο από τον στρατό πολιτικό-επιχειρηματικό βαθύ κράτος της Αλγερίας. Οι Αλγερίνοι έχουν ξεσηκωθεί εδώ και δέκα μήνες απαιτώντας δημοκρατία και δικαιοσύνη**, και η αποχή τους από τη στημένη και πλήρως χειραγωγημένη εκλογική διαδικασία της 12ης Δεκεμβρίου ήταν τόσο συντριπτική ώστε, παρ' όλες τις «παρεμβάσεις», δεν έγινε κατορθωτό να υποβαθμιστεί. Έτσι η ελεγχόμενη από τη στρατιωτική ηγεσία εθνική εφορευτική επιτροπή τα μαγείρεψε από εδώ κι από εκεί, και τελικά αναγκάστηκε να ανακοινώσει αποχή άνω του 60%, και επιπλέον 13% λευκών και άκυρων ψηφοδελτίων.

Στην πραγματικότητα βέβαια, όπως ανακοίνωσε μεταξύ άλλων η βερβερίνικη Συσπείρωση για τον Πολιτισμό και τη Δημοκρατία (RCD), ένα από τα κόμματα που υποστήριζαν το κάλεσμα του λαϊκού κινήματος διαμαρτυρίας για αποχή, η συμμετοχή περιορίστηκε γύρω στο 10%. Ακόμη όμως και αν ληφθούν υπόψη μόνο τα μαγειρεμένα επίσημα ποσοστά, ο εκλεκτός του στρατού Αμπντελματζίντ Τεμπούν ανακηρύχθηκε πρόεδρος με την υποστήριξη μόλις του 20% του εκλογικού σώματος. Δηλαδή έχει σχεδόν ανύπαρκτη νομιμοποίηση. Το γεγονός αυτό καταδεικνύεται και από το ότι οι κάλπες κάθε άλλο παρά καταλάγιασαν τις μαζικές διαμαρτυρίες, καθώς οι διαδηλώσεις συνεχίστηκαν και μετά τις εκλογές.

Αποτυχία του στρατού ως «πυροσβεστή»

Αυτό που ζητά η μεγάλη πλειοψηφία του αλγερίνικου λαού, είτε διαδηλώνει είτε όχι, είναι να ξηλωθεί μια και καλή το «σύστημα», όπως αποκαλούν οι Αλγερίνοι το ημιστρατιωτικό καθεστώς που κυβερνά εδώ και δεκαετίες την Αλγερία μαζί με την πολιτική-επιχειρηματική ελίτ, έχοντας και το ΟΚ της παλιάς αποικιακής δύναμης, της Γαλλίας. Η αιματηρή καταστολή του πρώτου κύματος διαμαρτυρίας, από τον Φεβρουάριο ως τον Απρίλιο, δεν έδωσε τα προσδοκώμενα από το καθεστώς αποτελέσματα. Έτσι ο στρατός τελικά παρενέβη με «πυροσβεστικές» διαθέσεις, ωθώντας σε υποχρεωτική έξοδο τον μέχρι τότε αιωνόβιο πρόεδρο Μπουτεφλίκα και υποσχόμενος «εκδημοκρατισμό».

Αντί όμως αυτή η κίνηση να λειτουρ-

γήσει κατευναστικά, έγινε κατανοητή από τους εξεγερμένους ως απόδειξη της δύναμής τους – μια αίσθηση ανύπαρκτη για δεκαετίες, αρχικά εξαιτίας της εκατόμβης που προκάλεσε η βάρβαρη σύγκρουση των υποστηριζόμενων από τη Γαλλία στρατιωτικών με τους ισλαμιστές και τζιχαντιστές που ενισχύονταν από τις ΗΠΑ (τελευταία δεκαετία του 20ού αιώνα), κι έπειτα εξαιτίας της σιδηράς πυγμής με την οποία κυβερνούσε το μετεμφυλιακό καθεστώς. Έτσι το κίνημα διαμαρτυρίας που ξέσπασε αυθόρμητα πριν 8 μήνες συνεχίστηκε μέχρι και σήμερα, με βασικά αιτήματα την αποχώρηση του στρατού από την πολιτική ζωή, την απελευθέρωση των πολιτικών κρατούμενων, την καταπολέμηση της τεράστιας διαφθοράς κ.ο.κ.

Αποσταθεροποίηση της ευρύτερης περιοχής

Πάντως το απονομιμοποιημένο καθεστώς πήρε αυτήν την εβδομάδα μια απρόσμενη ανάσα εξαιτίας της ταχείας αποσταθεροποίησης της ευρύτερης περιοχής λόγω της λιβυκής σύρραξης και της απειλής που αυτή συνιστά για την Αλγερία. Είχε προηγηθεί ο αιφνίδιος και περιέργως θάνατος του 80χρονου στρατηγού Αχμέτ Γκαϊντ Σαλάχ, επικεφαλής του αλγερίνικου ΓΕΕΘΑ. Ο Σαλάχ, ως ο πραγματικός ισχυρός άνδρας της χώρας, είχε βρεθεί στο στόχαστρο των διαδηλωτών – αλλά ο θάνατός του τη στιγμή του παροξυσμού της διεθνοποιημένης σύγκρουσης στη Λιβύη, με άμεση την «υπόσχεση» στρατιωτικής επέμβασης από την Τουρκία και άλλες δυνάμεις, πάγωσε ένα τμήμα των κινητοποιούμενων λόγω του φόβου

επέκτασης του λιβυκού πολέμου και στις γειτονικές χώρες.

Έτσι οι διαδηλώσεις της τελευταίας Παρασκευής του χρόνου, βοηθούντων και των πρωτοχρονιάτικων διακοπών, ήταν σαφώς μικρότερες των προηγούμενων. Την προηγούμενη νύχτα είχε συνεδριάσει το πανίσχυρο «Ανώτατο Συμβούλιο Ασφαλείας» της Αλγερίας με τη συμμετοχή του νέου προέδρου Τεμπούν και του στρατηγού Σενγκριά, αντικαταστάτη του Σαλάχ, με αντικείμενο τη στάση της Αλγερίας στη σύρραξη της γειτονικής Λιβύης. Εκεί από τη μια η «αναγνωρισμένη από τη διεθνή κοινότητα» κυβέρνηση, με στρατιωτική υποστήριξη κυρίως από την Τουρκία, προσπαθεί να αναχαιτίσει την προέλαση του πολέμαρχου Χαφτάρ, που ενισχύεται από τη Σαουδική Αραβία, την Αίγυπτο, τα Εμιράτα του Κόλπου (πλην Κατάρ) και –εμμέσως πλην σαφώς– από τη Γαλλία αλλά και τη Ρωσία.

Μέχρι στιγμές οι γείτονες της Λιβύης, Αλγερία και Τυνησία, φρόντιζαν να μην εμπλακούν στη σύγκρουση. Τώρα τα μηνύματα είναι αντιφατικά και από τις δύο χώρες, που δέχονται κι αυτές πλέον «επίθεση φιλίας» από τον Ερντογάν. Ίσως οι Αλγερίνοι στρατιωτικοί να βλέπουν την εμπλοκή τους σε ένα εξωτερικό μέτωπο ως ευκαιρία απαλλαγής τους, έστω και προσωρινά, από την πίεση της λαϊκής πλειοψηφίας στο εσωτερικό...

* Το παρόν άρθρο δημοσιεύθηκε στην ηλεκτρονική έκδοση του Δρόμου το Σάββατο 28 Δεκεμβρίου 2019.

** Για τα άρθρα του Δρόμου σχετικά με την Αλγερία, βλ. edromos.gr/tag/αλγερία

Βολιβία: Αναμέτρηση στις κάλπες

Μετά από μακρά περίοδο ασάφειας και αμφιβολιών, ορίστηκαν την περασμένη Κυριακή οι ημερομηνίες των νέων εκλογών για την Προεδρία της Βολιβίας. Σύμφωνα με την απόφαση του Ανώτατου Εκλογικού Δικαστηρίου, ο πρώτος γύρος θα διεξαχθεί στις 3 Μαΐου. Αν χρειαστεί δεύτερος, θα γίνει έξι εβδομάδες μετά, στις 14 Ιουνίου. Οι εκλογές θα είναι γενικές· εκτός δηλαδή από Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο, που είναι η ηγεσία της εκτελεστικής εξουσίας, θα επανεκλεγούν και τα δύο νομοθετικά σώματα: Κάτω Βουλή (Κοινοβούλιο) και Γερουσία. Οι υποψηφιότητες θα πρέπει να έχουν οριστεί έως τις 3 Φεβρουαρίου. Σύμφωνα με την οριστική απόφαση του ΑΕΔ, θα μπορούν να πάρουν μέρος όλα τα κόμματα που συμμετείχαν στις προηγούμενες. Απορρίφθηκε δηλαδή το αίτημα να αποκλειστεί από τις εκλογές το MAS-IPSP του Έβο Μοράλες.

Οι αποφάσεις αυτές μοιάζει να κινούνται στη λογική του ασταθούς συμβιβασμού που επιτεύχθηκε στα τέλη Νοεμβρίου μεταξύ των κοινωνικών οργανώσεων και της ντε φάκτο κυβέρνησης. Από τη μια μεριά αποφεύχθηκε ο αποκλεισμός του MAS-IPSP, αλλά από την άλλη ξεχειλώθηκε η προεκλογική περίοδο στους έξι μήνες· διάστημα πολύ μεγαλύτερο από τις 120 ημέρες που προέβλεπε ο εκλογικός νόμος, που εγκρίθηκε στις 23 Νοεμβρίου. Η μακρά αυτή περίοδος αφενός παρατείνει στο μέγιστο τη ζωή της ντε φάκτο κυβέρνησης, έτσι ώστε να της δοθεί η δυνατότητα να να επιβάλει τετελεσμένα σε διάφορους τομείς (διεθνείς σχέσεις, κρατική διοίκηση, δικαιοσύνη, οικονομία κ.λπ.), αφετέρου δίνει χρόνο στο διαιρεμένο αντι-Μοράλες στρατόπεδο να προβάλει όσο γίνεται καλύτερα τους υποψηφίους του – που για την ώρα δεν φαίνεται να έχουν την απαιτούμενη αποδοχή για να εξασφαλίσουν σίγουρα τη νίκη.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η μεγάλη περίοδος των έξι εβδομάδων που μεσολαβούν μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου, η οποία παρέχει άπλετο περιθώριο διαβουλεύσεων μεταξύ του τελικού αντι-Μοράλες υποψήφιου και των υπολοίπων. Εν τω μεταξύ, έντονες είναι οι αντιθέσεις στο MAS-IPSP για το ποιος θα είναι ο κομματικός υποψήφιος. Ο Μοράλες έχει ορίσει πανεθνική συνδιάσκεψη που θα διεξαχθεί στις 19 Ιανουαρίου στην πρωτεύουσα της Αργεντινής (όπου έχουν γίνει δεκτοί ως πολιτικοί πρόσφυγες οι Βολιβιάνοι ηγέτες) και θα λάβει τις αποφάσεις για τις υποψηφιότητες. Το ερώτημα όμως είναι αν θα μετάσχουν πράγματι όλες οι κομματικές και κοινωνικές οργανώσεις που συγκροτούν το MAS-IPSP στη διαδικασία αυτή. Έτσι, παρόλο που και οι τέσσερις τελευταίες δημοσκοπήσεις* δείχνουν σχετική πλειοψηφία του MAS, δεν αποκλείεται να κατέβουν δύο ή και τρεις υποψήφιοι από τον χώρο του κινήματος...

Βασίλης Ξυδιάς

* Για τις προηγούμενες, βλ. το άρθρο «Βολιβία: προβάδισμα του MAS», που δημοσιεύθηκε στην ηλεκτρονική έκδοση του Δρόμου το Σάββατο 28 Δεκεμβρίου 2019.

Αυτό που ζητά η μεγάλη πλειοψηφία του αλγερίνικου λαού, είτε διαδηλώνει είτε όχι, είναι να ξηλωθεί μια και καλή το «σύστημα», όπως αποκαλούν οι Αλγερίνοι το ημιστρατιωτικό καθεστώς που κυβερνά εδώ και δεκαετίες τη χώρα τους